

Faze ljudskog života – pouke i opomene (Medina)

Hatib: dr. Abdulbari ibn Avad es-Subejti

3. zulkade 1443. po Hidžri / 3. juni 2022.

Hvala Allahu Koji nam je naredio da Mu se pokoravamo i zabranio nam grijšenje i neposluh prema Njemu. Svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinog, Koji druga nema i Koji je stvorio stvorenja da bi Njega obožavali, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, koji je lijepim ponašanjem i primjerom navodio ljude na slijeđenje svoga sunneta, neka su na njega Allahova milost, spas i blagoslov, i na njegovu porodicu, ashabe i sve oni koji slijede njegovu uputu i sunnet.

Oporučujem sebi i vama bogobožnost. Uzvišeni kaže: "Allah je Taj koji vas nejakim stvara, i onda vam, poslije nejakosti, snagu daje, a poslije snage iznemoglost i sijede vlasi; On stvara što hoće." (Er-Rum, 54)

Ovaj kur'anski ajet ocrtao je konture čovjekovog životnog puta i etape kroz koje prolazi: slabost, zatim snaga, a onda ponovo slabost, djetinjstvo, zatim mladost, pa starost i sijede vlasi. Vidimo ove etape u onima oko nas, pa ih preslikavamo na sebe. U svim etapama čovjeka prati slabost, ona se ne odvaja od njega i ne napušta ga tokom cijelog života, jer on sam ne može predvidjeti ishod u bilo čemu i ne može sam sebi garantovati postojanost i sigurnost ni jedan jedan trenutak svog života. Prva od ovih etapa jeste etapa djeteta u bešici, koje nije sposobno da se brine o sebi i razumije ono što se dešava oko njega, nejakog tijela, vida, sluha i pameti, a zatim ga Allah, džellešanuhu, postepeno opskrbljuje snagom, olakšava mu njene uzroke i učvršćuje njene temelje, i jedino On može osigurati njeno trajanje. Onaj ko razmišlja o slabosti u dobi djetinjstva, shvatit će da čovjeka, kroz cijeli njegov život, prati i natkriljuje Allahova briga, pažnja, zaštita, dobrota, savršena mudrost, milost i

dobročinstvo, a ovu činjenicu čovjek, po stjecanju snage, vrlo brzo zaboravi, pa se uzoholi, postane nasilan i hvališe se svojom snagom i moći.

Uzvišeni kaže: "... i onda vam, poslije nejakosti, snagu daje" (Er-Rum, 54), tj. daje vam mladost, a mladost je najdragocjenija etapa ljudskog života, koju karakterišu vitalnost, životnost i odlučnost. Mladost je fabrika za proizvodnju životnih uspjeha. Za očekivati je od mlade osobe da će od sebe odbaciti lijenost i tromost, uhvatiti se ukoštac sa izazovima, opskrbiti se najvišim ambicijama, izdići se iznad prosječnosti i bezvrijednih stvari, podrediti svoju mladost traženju znanja i činjenju dobra, izgraditi vlastiti sistem promišljanja, unaprijediti svoju misao, ojačati svoj iman, biti pokorna svome Gospodaru, iskoristiti na najbolji način potencijale mladosti i snage, kako bi sreća svog Gospodara a On zadovoljan njome. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Iskoristiti petero prije drugih petero: mladost prije starosti, zdravlje prije bolesti, slobodno vrijeme prije zauzetosti, bogatstvo prije siromaštva i život prije smrti." Ko odraste i starost dočeka u stanju dobra, Allah će ga usmrtniti u okrilju dobru koje je činio tokom života. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Sedmericu će Allah smjestiti u Svoj hlad na Dan kada neće biti drugog hlada osim Njegovog hlada", a među njima je "mladić koji je odrastao u pokornosti Allahu, džellešanuhu".

Koliko god snagu čovjek postigao u mladosti, ona će proći i nestati, trajanje i vječnost nemogući su na ovom svijetu. Uzvišeni kaže: "A poslije snage iznemoglost i sijede vlasi" (Er-Rum, 54). To je Allahova nepromjenjiva zakonitost u kosmosu. Nakon punog mjeseca nema ničeg drugog do rađanja novog mjeseca. Enes ibn Malik, radijallahu anhu, kazuje: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, imao je devu po imenu Adba, koju niko nije mogao preteći. Jednog dana došao je neki beduin sa svojom devom i pretekao je, pa je to teško palo muslimanima i rekli su: 'Adba je poražena!' Na to je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: 'Allahovo je pravo da ne uzdigne ništa od dunjaluka a da ga poslije toga ne unizi.'"

Ko doživi period starosti, uvjerit će se, vlastitim očima, u ovu veliku istinu i u ono što slijedi nakon toga. Uzvišeni kaže: "A zar vas nismo ostavili da živite dovoljno

dugo da bi onaj koji je trebao razmisliti imao vremena da razmisli, a bio vam je došao i onaj koji opominje? Zato iskusite patnju, nevjernicima nema pomoći!" (Fatir, 36) Jedan od pokazatelja upute i pravog puta jeste tretirati starog i osijedjelog čovjeka onako kako mu dolikuje, cijeniti njegove zasluge i pokazati punu pažnju i ljubav prema njemu. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Jedan od vidova iskazivanja poštovanja prema Allahu jeste plemenit odnos prema osijedjelom muslimanu."

Ko bolje razmisli o ovom ajetu i etapama ljudskog života, spoznat će suštinu proživljenja i okupljanja pred Allahom, džellešanuhu, na Sudnjem danu. Ovi brzi prelasci iz etape u etapu dokaz su kratkoće i prolaznosti dunjaluka. Mladost prolazi, zdravlje slabi, snage nestaje, svi dunjalučki užici odlaze u nepovrat, a onda dolazi smrtni čas. Uzvišeni kaže: "A doći ćete Nam pojedinačno, onakvi kakve smo vas prvi put stvorili." (El-En'am, 94)

Snagu mladosti moguće je dodatno uljepšati i ojačati slijeđenjem Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovih moralnih osobina, ljudskosti, čednosti, odlučnosti, savladavanja srdžbe i borbe protiv samog sebe, a moguće je i oslabiti je niskim ambicijama, lošim ponašanjem, kukavičlukom, lijenošću, nemarom, zavišću i istraživanjem sramota drugih ljudi.

Snaga je jedna od najvećih blagodati, koju je musliman dužan čuvati i koristiti je u onome čime je Allah zadovoljan, svjestan da zahvalnost povećava snagu i štiti je od nestanka, a da je nezahvalnost na ovoj blagodati uzrok njenog gubitka i promjene stanja nagore.

Ono što unapređuje blagodat snage i obezbjeđuje joj trajanje jeste ustrajnost u istigfaru – traženju oprosta od Allaha i požurivanje sa pokajanjem nakon učinjenog grijeha. Uzvišeni kaže, jezikom Svoga vjerovjesnika Huda, alejhis-salam: "O narode moj, molite Gospodara svoga da vam oprost, i pokajte Mu se, a On će vam slati kišu obilnu i dat će vam još veću snagu, uz onu koju imate, i ne odlazite kao mnogobošci!" (Hud, 52)

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

Musliman, u periodu snage i vitalnosti ne smije zaboraviti Onoga Koji je snažniji i jači od njega, a to je Uzvišeni Allah, a ako musliman, u formalnom smislu, i ostane bez snage, on je, u suštini, jak sve dok je svjestan sveprisutnosti i pomoći Allaha, Snažnog i Moćnog. Uzvišeni kaže: "... i sjeti se roba Našeg Davuda, čvrstog u vjeri, koji se uvijek Allahu obraćao." (Sad, 17)

O vjernici, donosite salavate na Poslanika pravog puta, to vam je naredba od Allaha u Njegovoj časnoj Knjizi: "Allah i meleki Njegovi blagosilju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

